

Biedrība "Latvijas Mediju ētikas padome"

**Ētikas padomes atzinums
Nr. 22/2025**

Rīgā, 2025. gada 30. decembrī

Biedrības "Latvijas Mediju ētikas padome" (turpmāk tekstā – "Biedrība") Ētikas padome (turpmāk – "Ētikas padome") 2025. gada 18. decembra sēdē šādā sastāvā: Andrejs Mēters, Skaidrīte Lasmane, Anda Rožukalne, Baiba Liepiņa, Guntars Līcis, Kristers Pļešakovs, Raivis Spalvēns, Aleksandrs Mirlins

konstatē:

[1] Biedrības valde 2025. gada 2. decembrī saņēma Veselības ministrijas (turpmāk tekstā – "Sūdzības iesniedzējs") iesniegumu (turpmāk tekstā – "Sūdzība") par 2025. gada 27. novembra LTV "Panorāma" sižetu un pēc tam veidoto publikāciju portālā lsm.lv "Ar krūti barojosa māmiņa izcina iespēju ņemt zīdāini līdzī uz slimnīcu; tā nav ierasta prakse" <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/27.11.2025-ar-kruti-barojosa-mamina-izcina-iespeju-nemt-zidai-ni-lidzi-uz-slimnicu-ta-nav-ierasta-prakse.a624115/> (turpmāk tekstā – "Raksts").

[2] Sūdzības iesniedzējs informē, ka ministrijas Veselības aprūpes departamenta direktores teiktais intervijā žurnālistei un operatoram ir izrauts no plašāka konteksta. Tādējādi sižetā ir ticis radīts maldīgs iespaids par ministrijas un tās pārstāves personīgo nostāju par situāciju, kad tiek stacionēta māmiņa, kurai ir bērns zīdaiņa vecumā.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka lsm.lv redaktoru rīcība, sākotnēji publicējot rakstu portālā lsm.lv un sadaļā "īsumā" izceļot redakcijas formulējumu "Ministrijas speciāliste problēmu neredz un zīdāini salīdzina ar mājdzīvnieku, ko arī uz slimnīcu līdzī neņem" ir uzskatāms ne tikai par neprofesionālu, bet arī kaitniecisku un uzticēšanos valsts pārvaldei graužošu. Pēc saziņas ar žurnālisti izcēlums portālā lsm.lv ticis mainīts uz neitrālu formulējumu "Ministrijas speciāliste piekrit, ka uzlabojumus vajag, bet runā tikai par vientuļām māmiņām, kurām nav bērna pieskatītāja". Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka, lai arī šāds formulējums ir neitrāls, tas tomēr nav pilnībā atbilstošs intervijā sniegtajai informācijai, jo intervētā speciāliste runāja arī par citām iedzīvotāju grupām, kuri aprūpē savus tuviniekus. Ministrijas skatījumā lsm.lv nodarītais kaitējums nav ticis mazināts, par ko liecina sašutušu iedzīvotāju vēršanās Veselības ministrijā un personīgi pret tās speciālisti.

Sūdzības iesniedzējs skaidro, ka Raksts radījis būtisku kaitējumu Veselības ministrijas un tās pārstāves profesionālajai reputācijai, kā arī mazina uzticēšanos valsts pārvaldei.

[3] Sūdzības iesniedzējs lūdz Biedrību atbildīgi un objektīvi izvērtēt žurnālistu rīcību saistībā ar kopējo sižeta atspoguļojumu un vēlas, lai Medijs publiski atvainotos Sūdzības iesniedzējam un tās speciālistei.

[4] Atbilstoši Biedrības Statūtu 6.2. punktam Biedrības valde Sūdzību nosūtīja Medijam, aicinot izvērtēt tā rīcības atbilstību Ētikas kodeksam un sniegt Biedrībai skaidrojumu.

[5] Atbildes vēstulē Medijs paskaidro, ka pēc iepazīšanās ar Sūdzību un tajā izteiktajiem pārmetumiem, ir rūpīgi izvērtējis gan minēto situāciju, gan intervijas materiālu kopumā un uzskata, ka pārmetumi par nekorektu informācijas atspoguļojumu nav pamatoti. Veselības ministrijas Veselības aprūpes departamenta direktores teiktais minētajā sižetā nav izrauts no konteksta. Ir taisnība, ka ministrijas amatpersona intervijā minējusi arī citu iedzīvotāju grupu, kas aprūpē savus tuviniekus – piemēram, situācijas, kad kopā dzīvo divi cilvēki, no kuriem viens ir kopjams un aprūpētājam rodas veselības problēmas. Taču salīdzinājums par mājdzīvnieku neņemšanu uz slimnīcu tika pausts tieši runājot par gadījumiem, kad stacionē māmiņu ar zīdāini, un sižetā tas ir

atspoguļots precīzi. Medijs uzsver, ka ministrijas pārstāve intervijā televīzijai puda konkrēto izteikumu – salīdzinājumu ar mājdzīvniekiem, un tas rada jautājumu – kā tie būtu jāuztver gan žurnālistei, gan skatītājiem? Žurnālistam nav pamata pieņemt, ka augsta ranga amatpersonas teiktais būtu jāpaskaidro vai jāinterpretē citādi, nekā tas izskanējis.

Par www.ism.lv publikāciju Medijs skaidro, ka arī tur sākotnējais formulējums balstījās intervijā paustajā. Pēc Sūdzības iesniedzēja saziņas ar žurnālisti pēc Raksta publicēšanas Medijs tajā veicis izmaiņas, taču redakcijas rīcība nav bijusi ne tendencioza, ne neprofesionāla. Sabiedriskais medijs šajā gadījumā ir rīkojies atbilstoši žurnālistikas standartiem un savam pienākumam precīzi atspoguļot amatpersonas izteikumus.

[6] Biedrības valde Sūdzību, informāciju par Rakstu un Medija atbildi nodeva izskatīšanai Biedrības Ētikas padomei atbilstoši Biedrības Statūtu 6.1.1. punktam.

Ievērojot konstatēto, Ētikas padome secina:

[7] Nedz normatīvie akti, nedz Biedrības Statūti vai Ētikas kodekss nedod tai tiesības sniegt apstākļu juridisko vērtējumu un Raksta atbilstību likumu normām. Biedrības Ētikas padome Rakstu un Sūdzībā norādīto vērtē atbilstoši Biedrības Ētikas kodeksa nosacījumiem.

[8] Ētikas padome piekrīt Medija argumentiem par to, ka citāts nav izrauts no konteksta un nav ticis sagrozīts. Ētikas padome arī atzinīgi vērtē Medija rīcību, uzklaustot Sūdzības iesniedzēja pretenziju un koriģējot Rakstu. Lai arī Ētikas padome apzinās, ka, lietojot konkrēto analogiju, Sūdzības iesniedzēja pārstāve vēlējusies uzsvērt, ka slimnīcas nav paredzētas, lai kopā ar pacientu slimnīcā uzturētos citas personas, šis salīdzinājums ir nekorekts, lietots nevietā un tā lietošana liek aizdomāties par to, vai par veselības aprūpi atbildīgajiem speciālistiem ir pietiekama empātija. Ētikas padomes skatījumā konkrētās analogijas izvēle un lietošana intervijā ir nevis Medija, bet Sūdzības iesniedzēja atbildība, un, ja Sūdzības iesniedzēja un tās pārstāves reputācija ir cietusi, tad tas noticis paša Sūdzības iesniedzēja pārstāves izteikumu rezultātā. Līdz ar to nav korekti vainot Mediju par Sūdzības iesniedzēja, tā pārstāves reputācijas graušānu un pieprasīt atvainošanos.

[9] Ievērojot secināto, Andrejs Mēters, Skaidrīte Lasmane, Anda Rožukalne, Baiba Liepiņa, Guntars Līcis, Kristeris Pļešakovs, Raivis Spalvēns, Aleksandrs Mirlins balso, ka Medijs NAV pārkāpis Biedrības Ētikas kodeksu.

Ētikas padomē nolemts:

1. Medija rīcībā NAV konstatēti Biedrības Ētikas kodeksa pārkāpumi.
2. Lēmumu paziņot Sūdzības iesniedzējam un Medijam.
3. Lēmumu publicēt Biedrības interneta vietnē un izplatīt informāciju par to atbilstoši Biedrības Statūtu 6.6. punkta noteikumiem.